

Ode to Joy

*'It was that kind of a crazy afternoon,
terrifically cold, and no sun out or anything,
and you felt like you were disappearing
every time you crossed a road.'*

J.D. Salinger, *The Catcher in the Rye*

VOLUME ONE

*'You've got to follow that dream
Wherever that dream may lead'*

Elvis Presley, 'Follow That Dream'

NU

Malikat leunt naar voren in haar stoel. De dimlichten van haar auto zijn vrijwel nutteloos. Ze tuurt in een dichte duisternis. Haar vingers omklemmen het stuur, haar knokkels zien wit. Ondanks de winterkou buiten parelen zweetdruppels op haar voorhoofd. Van het ingespannen rijden, houdt ze zichzelf voor.

Ze weet wel beter.

Ze is nerveus voor wat er op het punt staat te gebeuren.

Zonder haar ogen van de weg af te halen weet ze de knop van het grootlicht te vinden. Wilde struiken met stakerige takken doemen op in het helle licht, als schepsels met scherpe klauwen. Ze schuren over de lak van de huurauto en Malikat hoopt dat ze de borg terugkrijgt. Ze koos het kleinste model Volkswagen dat er beschikbaar was, ze heeft weinig bagage en verwacht niet veel kilometers te maken. Heen naar haar afspraak, twee overnachtingen in een goedkoop hotel, daarna terug naar het vliegveld. Ze heeft geen tijd voor – en geen behoefte aan – uitstapjes.

‘Dit land!’ foetert ze. ‘Koud, donker, ellendig.’

Ze merkt dat ze de laatste tijd steeds vaker hardop in zichzelf praat. Daar zou ze eens op moeten gaan letten.

Misschien komt het door het gebrek aan gezelschap; ze reist alleen. Eerder heeft ze de radio aangezet, maar ze verstond het

Nederlands van de opgewonden deejays niet en de muziek verstoorde haar gedachten.

Pijn steekt in haar hart. Ze voelt een gemis, groter dan zichzelf. Het vult de passagiersstoel naast haar. Ze durft een hand los te laten en legt hem op de zitting.

Nederland dus. Zeeland. Het voelt voor haar als de meest afgelegen provincie en ze lijkt op weg naar de meest afgelegen plek. Het navigatiesysteem had moeite om het precieze adres te vinden. Het bevindt zich tussen nergens en niets en ze rijdt over een zandweg waar geen einde aan lijkt te komen. Het duinlandschap golft. Het zand knerpt onder haar banden. Af en toe knalt er een wiel in een kuil en het kost haar veel moeite om de auto op het pad te houden. Goddank regent het niet, denkt ze.

Het navigatiesysteem stuurt haar naar links en ze remt af voor een hek. Ze heeft de instructie gekregen het hek open te maken en achter zich te sluiten.

Ze klikt haar gordel los en ritst haar jas dicht. Buiten de auto kijkt ze om zich heen, op zoek naar een teken van leven. Het wolkendek blokkeert de maan en de sterren. De duisternis is massief, als de roerloze donkerte van een verlaten landhuis, en wordt alleen om de zoveel seconden onderbroken door de zwiepende lichtstraal van een vuurtoren. De wind draagt het gekrijs van meeuwen met zich mee. Ze ruikt de zee en proeft zout op haar lippen. Ze maakt de haak los en het hek protesteert

roestig als ze het openduwt. Ze rijdt een paar meter door, stapt weer uit en laat het hek terug in de haak vallen.

Zijn woning ligt in een duinkom, heeft hij in zijn e-mail uitgelegd. Het zal haar pas opvallen als ze het huis op een paar meter genaderd is.

Ze rijdt stapvoets verder. Deze weg is smaller, niet meer dan een pad eigenlijk. Harde grassen schieten tussen het zand op, schaven tegen de onderkant. Een weinig bereden pad, dat was te verwachten. De man met wie ze een afspraak heeft, staat bekend als een kluizenaar. Voor zover hij nog bekend is.

Zijn huis doemt op, lijkt zich in scherpe hoeken te manifesteren vanuit het duister. De lichtbundels van de koplampen glijden over een witgekalkte gevel. Een bungalow. Er bevindt zich een raam links naast de voordeur. Een vaalgeel lichtschijnsel kiert door het gesloten gordijn.

Ze zet de motor uit en pakt haar spullen van de achterbank. Traag loopt ze op de woning af. Een plotselinge windvlaag giert om de hoek en slaat kil in haar gezicht.

Als dit mijn welkom is, denkt ze, laat dan maar. Ze kan instappen en terugrijden; haar aankomst is nog niet opgemerkt.

Ze weet dat ze dat niet gaat doen. Ze heeft meer dan vijftienhonderd kilometer afgelegd, en letterlijk en figuurlijk haast onmogelijke obstakels moeten overwinnen om hier te komen. Ze wil antwoorden van Boudewijn Lantsheer.

De kluizenaar nu.

De zanger toen.

Ze pakt haar telefoon uit haar schoudertas, constateert opgelucht dat ze genoeg bereik heeft en stuurt een appje naar haar chef redactie. Ze geeft aan dat ze veilig is aangekomen. Hij reageert vrijwel onmiddellijk, ze krijgt een duimpje omhoog.

Er ligt een steen op haar maag. Ze bekijkt de voordeur, er is geen bel. Ze bonst.

De man die opendoet, ziet er ouder uit dan ze verwachtte. De foto's die ze bestudeerd heeft voor haar bezoek, waren allemaal minstens twintig jaar oud, de meeste ouder dan dat. Ze heeft gekeken naar een jonge man met halflang donkerbruin haar en een knap, hoekig gezicht, verzacht door lichtblauwe ogen. Uit de foto's kon ze niet opmaken hoe groot hij was, maar er was genoeg algemene informatie te vinden over Boudewijn 'Bo' Lantsheer. Hij was, al is het maar een korte periode in zijn leven geweest, een beroemdheid. Daarna was hij niet zozeer beroemd meer, maar berucht. Vanwege zijn stugheid, zijn opvliegendheid soms, zijn weigering om interviews te geven.

En om wat zijn band overkwam.

Daarna werd het vrijwel muisstil rond de voormalige zanger. Hij trok zich terug uit de bewoonde wereld, weg van het podium en de spotlights.

Hij lijkt kleiner, is misschien wat gekrompen, al is hij ook weer niet zo oud. 'Aan de verkeerde kant van de vijftig,' zou haar

chef redactie zeggen, zelf een ijdele man van middelbare leeftijd. Als hij kennis zou maken met Boudewijn, zou hij ongetwijfeld jaloers zijn op de dikke bos haar die de voormalige zanger nog heeft.

De ogen zijn dezelfde.

Hij kijkt haar aan, zijn hoofd iets schuin, en steekt zijn hand uit. 'Malikat?' vraagt hij.

Ze schudt zijn hand.

'Kom binnen,' zegt hij en hij houdt de deur voor haar open.

Ze volgt hem een smalle gang in, verlicht door een enkel peertje. Ze hangt haar jas op aan een antieke kapstok.

De woonkamer voelt benauwend door de donker geschilderde muren en het zware bordeauxrode gordijn. Een kachel brandt, de vlammen creëren een lichtspel op de muur ertegenover. Daar hangt een ingelijste poster: *Ruckus! Europese tour '92!* Er worden enkele West-Europese steden vermeld. Onder de poster staat een houten dressoir met een vervaagde kleurenfoto van een knappe jonge vrouw, daarnaast een telefoon in een houder, een ouderwetse met vaste verbinding. Al het meubilair, een tafeltje onder het raam met twee stoelen en de half gevulde boekenkast, is van eikenhout. Ze weet dat hij tegenwoordig houten meubelen maakt. Hij heeft een webshop.

'Meer dan dit is het eigenlijk niet,' zegt Boudewijn. 'Een keuken, twee slaapkamers en een badkamer. Ik hoop niet dat je verwachtingen groter waren.'

'Ik had geen verwachtingen,' zegt ze.

Hij kijkt haar onderzoekend aan. 'Dat komt dan goed uit.'

Er staan twee comfortabele leren stoelen voor de kachel. Haar gastheer maakt een uitnodigend gebaar.

Ze schuift de stoel dichterbij de kachel toe en zet haar schoudertas en haar rugzak naast zich op de parketvloer.

'Wil je iets drinken?' vraagt hij.

'Graag, een glas water.' Al is ze ongeduldig; ze wil zo snel mogelijk beginnen. Ze buigt naar voren, ritst haar tas open en pakt haar telefoon eruit. Ze checkt de tijd. Buiten voelde het als middernacht, maar het blijkt niet later te zijn dan halfzes.

'Ik neem ons gesprek op. Vind je dat goed?' vraagt ze als hij het glas naast haar neerzet.

Hij kijkt naar haar telefoon alsof het een onuitgenodigde gast betreft. 'Ik snap de fascinatie met die dingen niet,' zegt hij. 'Ze weerhouden je ervan om te leven. Echt te leven.'

Ze kent het enige album dat Ruckus ooit heeft uitgebracht, ze kent het door en door. Ze is bekend met zijn zangstem, de stem van gebroken asfalt, zoals een muziekcriticus hem ooit omschreef. In zijn vroegere interviews sprak hij snel tussen lange stiltes, alsof hij eigenlijk een afspraak ergens anders had en te laat dreigde te komen. De spreekstem van deze oudere Boudewijn is een stuk bedachtzamer.

'Misschien,' antwoordt ze. Tegelijkertijd bedenkt ze dat een bestaan als kluizenaar nou niet bepaald een voorbeeld is van mid-

den in het leven staan, maar ze houdt deze gedachte voor zich.

Ze is onder de indruk van zijn Engels. Het klinkt als authentic Amerikaans.

‘Ik hield er al rekening mee.’ Hij neemt plaats in de andere stoel, schuift die dicht naar die van haar toe, hun knieën raken elkaar bijna. ‘Je hebt een mooie voornaam,’ zegt hij. ‘Malikat.’

Ze legt haar telefoon op de leuning van haar stoel. ‘Ik neem ons gesprek op,’ herhaalt ze, ‘maar je mag het altijd aangeven als je iets verwijderd wilt hebben. Oké?’

Boudewijn reageert niet, staart naar haar.

‘Oké?’ vraagt ze nogmaals.

‘Sorry, ja, natuurlijk,’ zegt hij en hij voegt daar nogmaals aan toe, ‘Malikat.’

‘Waar wil je ...’

‘Weet je wat jouw naam betekent? Ik heb het opgezocht.’

Ze bijt op haar onderlip, haar vinger zweeft boven de opnameknop. ‘Uiteraard weet ik wat mijn naam betekent.’

Boudewijn trekt zich niets aan van haar antwoord. ‘Elegantie. Lieflijkheid. Schoonheid.’

‘Ik weet het.’

‘Allemaal toepasselijk.’ Hij knipoogt.

‘Dat je mijn naam kunt vertalen, wil niet zeggen dat je me kent. Je weet niets van me.’

‘Maar jij wilt wel alles van mij weten. Dat is een oneerlijke ruil.’

‘Je bent akkoord gegaan met dit interview.’

‘Omdat je informatie voor me hebt.’

Ze neemt een slok water. ‘Die krijg je na afloop.’

‘Malikat Faiza. Ik heb je opgezocht. Je woont in Rome en werkt daar voor Rolling Stone, de Italiaanse onlinedivisie van dat Amerikaanse muziekblad. Wat wil je van mij?’

‘Mensen zijn nieuwsgierig naar je.’

‘Weet je hoeveel verzoeken om een interview ik krijg?’ Hij wacht haar antwoord niet af. ‘Geen. Je bent de eerste in heel lange tijd. De rest is gestopt met proberen, want ik wees ze allemaal af.’

‘Je bent akkoord gegaan met mijn verzoek. Plus je krijgt ervoor betaald.’

‘Het gaat me niet om het geld.’

Daar kan ze niet over oordelen. Hij woont eenvoudig, haast spartaans, te zien aan de sobere inrichting. Zijn webshop zal hem iets opleveren, maar of dat genoeg is om van te leven? Ze betwijfelt het. Geen idee hoeveel royalty's hij nog krijgt voor de oude hits van Ruckus.

Hij buigt naar voren. ‘Je weet waarom ik akkoord ben gegaan.’

Uit de binnenzak van zijn vest haalt hij de foto tevoorschijn die ze hem opgestuurd heeft, ouderwets, in een envelop via de post. Haar verzoek om een interview had ze via e-mail gedaan; ze vond zijn e-mailadres op de site van zijn webshop. Ze had haar verzoek een keer of tien opgesteld in brede bewoordingen, om

uiteindelijk een korte en bondige versie te sturen, want de foto was eigenlijk genoeg. Een beeld zegt tenslotte meer dan duizend woorden, had ze bedacht.

Hij houdt de foto voor haar gezicht. 'Dit haalde me over.'

Ze laat een kleine glimlach toe. 'Dat was ook de bedoeling.'

'Je zegt hier niets over en ik krijg geen uitleg voor ons interview klaar is?'

'Dat is de voorwaarde, zoals ik in mijn e-mail schreef.'

Boudewijn stopt de foto terug, slaat zijn ene been over het andere. 'Je bent net binnen, en toch al zo doortastend. Maar vooruit, de moderne tijd, iedereen heeft haast.' Hij houdt zijn handen overdreven hoog. 'Ik geef me over. Voor wat, hoort wat.'

Ze drukt op de knop. 'Waar wil je beginnen?'

'Het is meer dan twintig jaar geleden.'

'Twintig jaar? Volgens mij wel langer.'

'Nee. Niet dat. Een interview. Ik heb al bijna vijfentwintig jaar geen interview gegeven. Woorden zijn niet altijd genoeg om te zeggen wat je wilt.'

'Ik waardeer het dat je deze keer wel tijd hebt vrijgemaakt. Volgens mij heb ik je nog niet bedankt.'

Nu is het zijn beurt voor een glimlach. 'Je hebt me gemanipuleerd.'

Ze negeert zijn opmerking. 'Laten we beginnen.'

'Wanneer is het begonnen?'

'Dat bepaal jij. Toen je haar ontmoette misschien?'

'Wil je niet eerst wat eten? Je moet honger hebben na je reis.'

'Nee.'

De vlammen van de kachel dansen op zijn gladgeschoren gezicht, verlichten hem, zetten hem dan weer in de schaduw. Hij pakt een elastiek uit het borstzakje van zijn overhemd, bindt zijn lange grijze haren bij elkaar, legt zijn handen in zijn schoot en leunt achterover in zijn stoel.

'Goed dan. Het begon met een droom. Kon mijn droom uitkomen? Ik dacht eerst van niet, later wist ik zeker van wel. Ik was alleen het zicht kwijtgeraakt op de droom. Bovendien, niet elke droom die uitkomt, is een zegen. Soms is het een vloek. Ik hield audities, die niet liepen zoals ik wilde ...'